

Інструкція для соціальних працівників/психологів щодо використання інструменту моніторингу порушення прав підлітків груп ризику (ПГР)

Інструмент моніторингу та документування випадків порушення прав підлітків груп ризику (ПГР) створено з метою оперативного реагування та допомоги найбільш уразливим підліткам у випадку порушення їх прав, а також для системного збору статистичних даних та оцінки масштабів проблеми порушення прав ПГР задля подальшої адвокації на національному та місцевому рівнях. Даний інструмент розроблено для використання в рамках проекту «Права та здоров'я уразливих груп населення: заповнюючи прогалини», а також для широкого кола організацій партнерської мережі та спеціалістів інших організацій, які надають послуги уразливим дітям, підліткам та молоді.

Інструмент моніторингу порушення прав ПГР складається із наступних документів:

- Інструкція із використання інструменту моніторингу порушення прав ПГР.
- Скринінгова анкета для соціальних працівників щодо виявлення порушення прав ПГР (заповнюється спільно із клієнтом в паперовому варіанті).
- Форма заяви для юриста.
- Он-лайн форма реєстрації випадків порушення прав ПГР (заповнюється представником клієнта он-лайн на сайті AFEW-Україна тільки у випадку виявленого порушення/порушень прав(а) клієнта).

Алгоритм моніторингу порушених прав ПГР	
Крок 1.	Заповнити разом з клієнтом скринінгову анкету порушення прав ПГР.
Крок 2.	Розказати клієнту про його права.
У разі виявлення порушення прав(а) клієнта необхідно:	
Крок 3.	Заповнити заяву для юриста для подальшого супроводу кейсу/випадку.
Крок 4.	Передати заяву юристу вашої НУО/ДО та/або партнерської НУО/ДО.
Крок 5.	Заповнити он-лайн форму на сайті AFEW-Україна.
Крок 6.	Відслідковувати вирішення проблем щодо кожного оформленого за алгоритмом кейсу/випадку порушення прав(а) клієнта.

Крок 1. Заповнити разом з клієнтом скринінгову анкету порушення прав ПГР.

Перед Вами первинна скринінгова анкета для моніторингу порушених прав неповнолітніх осіб, які належать до групи ризику. Цю анкету необхідно заповнити після встановлення контакту з неповнолітньою особою, зі згоди (яка фіксується шляхом проставлення власноруч неповнолітньою особою підпису, або «згоден» після закінчення анкети). Ця анкета заповнюється спільно із клієнтом тільки в паперовому варіанті.

Зверніть увагу! В рамках проекту «Права та здоров'я уразливих груп населення: заповнюючи прогалини» скринінгову анкету необхідно заповнити разом із кожним клієнтом соціального супроводу та за можливості із іншими клієнтами проекту, які ще не увійшли, або вже вийшли із програми соціального супроводу.

В преамбулі анкети зазначаються дані особи, яку інтерв'юють, її/його стать, вік, та/або код клієнта. Анкета заповнюється клієнтом самостійно, але за присутності і за допомогою соціального працівника/психолога (або іншого спеціаліста який взаємодіє з клієнтом), який зазначає свою посаду та прізвище, ім'я, по-батькові в самій анкеті. Клієнта необхідно поінформувати, що можна не відповідати на одне або декілька питань шляхом пропуску цих питань та що можна відмовитись від заповнення анкети за умови зазначення причини такої відмови наприкінці анкети. Причини пропуску питань, або відмова від заповнення анкети повинні бути проаналізовані клієнтом спільно з соціальним працівником або психологом.

Пояснення до скринінгової анкети соціального працівника:

Кожне питання анкети має на меті перевірити чи мало місце порушення одного з ключових прав підлітка. В кожному питанні міститься один або декілька варіантів відповіді, які можуть стати сигналом для додаткових усних уточнюючих запитань з боку соціального працівника/ психолога. Приклади таких запитань надаються нижче та не є вичерпними і залежать від кожної конкретної ситуації клієнта.

*Знаком ** позначені витяги з чинного законодавства, що допоможе зрозуміти, яким чином повинно бути забезпечене те чи інше право.*

Питання 1. Відповіді на це питання дають зрозуміти, чи порушене *право особи на житло, та право на сім'ю*. Якщо особа відмічає в анкеті перші три варіанти відповідей, варто дізнатись про обставини, які спричинили проживання поза межами родини. Якщо є факти, що свідчать що особу вигнали з дому, батьки продали житло, не зміг вступити у спадщину (позбавлення права на житло), можливо через те, що батьки померли, знаходяться в місцях позбавлення волі, місцезнаходження їх не відомо, дані про такі випадки заносяться до заяви для юриста, що є додатком до даної інструкції.

Приклади уточнюючих запитань, які може задати соціальний працівник/психолог:

- *Де ти ночуєш?*
- *За яких обставин/коли/як саме ти став жити на вулиці?*
- *Чи проживає разом з тобою хтось із дорослих?*
- *Чи є в тебе батьки та/або інші родичі? Де саме вони проживають?*
- *Коли ти опинився в таких умовах?*
- *Ти сам пішов з дому, чи тебе вигнали? тощо*

***Право на сім'ю* передбачено, ст.4 Сімейного Кодексу України, ч.3 якої передбачено: «Кожна особа має право на проживання в сім'ї. Особа може бути примусово ізольована від сім'ї лише у випадках і в порядку, встановлених законом.». Це Положення відповідає ст. 51 Конституції: «Батьки зобов'язані утримувати дітей до їх повноліття. Повнолітні діти зобов'язані піклуватися про своїх непрацездатних батьків. Сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою.» Крім того, право на проживання в сім'ї тісно пов'язане з *правом на житло*, що передбачено ст. 47 Конституції, а саме: «Кожен має право на житло. Держава створює умови, за яких кожний громадянин матиме змогу побудувати житло, придбати його у власність або взяти в оренду. Громадянам, які потребують соціального захисту, житло надається державою та органами місцевого самоврядування безоплатно або за доступну для них плату відповідно до закону. Ніхто не може бути примусово позбавлений житла інакше як на підставі закону за рішенням суду.»

Питання 2. Відповідь на це питання дає зрозуміти, чи порушене *право особи на достатній життєвий рівень, для себе та своєї сім'ї*. Якщо особа, відмічає перші два варіанти відповіді, то варто дізнатись про обставини, які спричинили таку ситуацію. Якщо є факти, що свідчать що особа не має змоги вчасно харчуватись, через свавілля

дорослих, відсутність батьків, відсутність грошей, варто дізнатись чи отримує особа якусь соціальну допомогу, чи є можливість харчуватись в школі, якщо відповідь негативна дані про такі випадки заносяться до заяви для юриста, що є додатком до даної інструкції.

Приклади уточнюючих запитань, які може задати соціальний працівник/психолог:

- *Де зазвичай ти харчуєшся? Хто готує тобі їжу?*
- *Чи є в тебе можливість харчуватись вдома/в школі/у родичей?*
- *Хто зазвичай купує продукти? Чи є в вашій сім'ї гроші на їжу?*

****Стаття 48 Конституції передбачає, що: «Кожен має право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло».**

Згідно частині 1 статті 184 Кодексу про адміністративні правопорушення - ухилення батьків або осіб, які їх замінюють, від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей - тягне за собою попередження або накладення штрафу від одного до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Ті самі дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягнуть за собою накладення штрафу від двох до чотирьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Питання 3. Відповіді на питання дає зрозуміти, чи порушене *право на освіту*. Якщо особа відмічає перші три варіанти відповідей, необхідно розпитати про обставини, що заважають особі продовжувати навчатись, якщо є випадки недопущення до навчання, втрати документів, що унеможливають подальше навчання, випадки зневажливого ставлення до особи, що в подальшому призвело до де мотивації навчання – такі ситуації необхідно зафіксувати в заяві до юриста, що є додатком до даної інструкції.

Приклади уточнюючих запитань, які може задати соціальний працівник/психолог:

- *Розкажи колі і чому ти припинив навчання?*
- *Чи добре до тебе ставились в школі/технікумі? Чи були в тебе конфлікти з однолітками та/або вчителями?*
- *Чи є в тебе все необхідне приладдя для навчання – зошити, ручки, книжки, рюкзак? Чи є в тебе гроші купити приладдя для навчання, чи є гроші на проїзд тощо.*

**** Право на освіту передбачено, ст. 53 Конституції України, а саме: повна загальна середня освіта є обов'язковою. Держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; розвиток дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої і післядипломної освіти, різних форм навчання; надання державних стипендій та пілґ учням і студентам.»**

Питання 4. Відповіді на це питання дає зрозуміти, чи порушене *право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування*. Якщо особа, відмічає перші три пункти відповідей, необхідно спитати про обставини, що унеможливають звернення до лікаря, чи є доступною інформація куди можна звернутися за допомогою (медичною, соціальною, психологічно, та ін.). Якщо є факти відмови в наданні неповнолітній особі медичної допомоги, в тому числі безоплатно або з інших міркувань, така інформація фіксується з зазначенням лікарського закладу, та ПІБ лікаря, в заяві до юриста, що є додатком до даної інструкції.

Приклади уточнюючих запитань, які може задати соціальний працівник/психолог:

- *Чи звертався ти колись до лікаря? Коли саме ти востаннє звертався до лікаря? Чому перестав/чому не звертаєшся зараз?*

- *Чи є ще хтось окрім соціального працівника до кого ти міг би звернутись по медичну допомогу? Якщо ні, то чому?*
- *Чи були випадки коли тобі відмовляли в медичних послугах тому що в тебе не було грошей? тощо*

** Статтею 49 Конституції України передбачено, що кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм. Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно; існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена. Держава сприяє розвитку лікувальних закладів усіх форм власності. Держава дбає про розвиток фізичної культури і спорту, забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя.

Крім того, право на охорону здоров'я закріплено: ст. 12 Основ законодавства України про охорону здоров'я від 19 листопада 1992 р., ст.7 Закону України «Про основи національної безпеки України» від 19 червня 2003 р., Концепції розвитку охорони здоров'я населення України, затвердженій Указом Президента України від 7 грудня 2000 р., Указі Президента України «Про невідкладні заходи щодо реформування системи охорони здоров'я населення» від 6 грудня 2005 р.

Питання 5. Відповіді на це питання дає зрозуміти, чи порушене *право на захист судом, уповноваженим на це державним органом або посадовою особою*. Якщо особа, відмітить перші три варіанти відповіді, необхідно дізнатись більше про обставини, що спричинили насильство в будь-якій формі та надати відповідну допомогу (офіційне звернення за захистом від такого насильства). Виявлені факти необхідно зафіксувати в заяві до юриста, що є додатком до даної інструкції.

Приклади уточнюючих запитань, які може задати соціальний працівник/психолог:

- *Чи були такі випадки в твоєму житті? Якщо були, то коли це сталося останнього разу?*
- *Розкажи мені детальніше що саме трапилось? Хто саме тебе образив? Як? Кому ти тоді розказав? Чи допоміг тобі хтось? тощо*

** Статтею 55 Конституції України передбачено, що права і свободи людини і громадянина захищаються судом. Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Питання 6. Перші два варіанти відповідей дають зрозуміти, чи порушено *право особи на добровільність статевих відносин, та тісно пов'язано з 7 питанням, щодо заборони сексуальної експлуатації дітей*. Факти, що свідчать про примус, або обман, примушування до сексу, або вік сексуального партнера, що значно перевищує вік клієнта, повинні бути детально вивчені, та при виявленні ознак злочину повинні бути зафіксовані в заяві до юриста, що є додатком до даної інструкції.

Приклади уточнюючих запитань, які може задати соціальний працівник/психолог:

- *Що саме тобі пропонували в обмін на секс? Коли це сталося? Хто саме це був (знайома людина, чи ні, де ви познайомились тощо)? Де (вдома/ в навчальному закладі/на дискотеці/у друзів тощо)?*

- *Чи примушували тебе колись займатись сексом? Хто це був? Чи розповідав ти про це батькам/родичам/вчителям/друзям? Якщо ні, то чому?*
- *Якого віку був твій статевий партнер? тощо*

Стаття 154 КК передбачає відповідальність за примушування до вступу в статевий зв'язок природним або неприродним способом особою, від якої жінка чи чоловік матеріально або службово залежні.

У міжнародному праві одержало загальне визнання положення про те, що дитина внаслідок її фізичної і розумової незрілості потребує спеціальної охорони й піклування, включаючи належний правовий захист як до, так і після народження. Необхідність особливого захисту дітей уперше було проголошено у Женевській декларації прав дитини 1924 р., потім підтверджено в Загальній декларації прав людини 1948 р., а також у Декларації прав дитини 1959 р. і закріплено у Міжнародному пакті про громадянські і політичні права та у Конвенції про права дитини 1989 р. В Україні Конвенцію ООН про права дитини було ратифіковано постановою ВР № 789-ХІІ від 27 лютого 1991 р., а згодом також усі вище згадані конвенції.

Стаття 10 Закону України «Про охорону дитинства» від 26 квітня 2001 р. проголошує, що кожній дитині гарантується право на свободу, особисту недоторканість та захист гідності.

Питання 7. Аналіз перших трьох відповідей на дане питання дає зрозуміти чи є факти, що свідчать *про сексуальну або економічну експлуатацію дітей*. Якщо було виявлено випадки пропонування неповнолітній особі роботи, в тому числі за кордоном, або неповнолітня особа працює в важких умовах праці, або надає сексуальні послуги за гроші, необхідно пояснити ризики такого працевлаштування. Відповіді, що свідчать про виявлення факту протиправних дій, або примусу до роботи повинні бути досліджені та максимально детально описані у заяві до юриста, що є додатком до даної інструкції.

Приклади уточнюючих запитань, які може задати соціальний працівник/психолог:

- *Скільки днів на тиждень/годин на добу ти працюєш? В яких умовах ти працюєш? Скільки тобі платять? Чи не заважає робота твоєму навчанню?*
- *Чому саме ти вирішив/ла працювати? Хто запропонував тобі роботу? тощо*

**Факультативним протоколом до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії (було ратифіковано Законом України № 716-IV від 03.04.2003) передбачено, що дії, щодо сексуальної експлуатації дитини повинні повною мірою бути охоплені її кримінальним правом.

В Кримінальному кодексі України наявні заборони, щодо сексуальної експлуатації дітей (ч. 2, 3 ст. 149 «Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини» КК України; ч. 3 ст. 301 «Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів» КК України; ч. 3, 4 ст. 303 «Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією» КК України), так і щодо економічної, тобто використання праці дітей, які не досягли віку працевлаштування (ст. 150 КК України).

Питання 8. Перші чотири варіанти на дане питання дають нам розуміння ці забезпечені *права на презумпцію невинуватості, та відповідно можна дослідити чи були у клієнта контакти з поліцією, чи були встановлені факти тиску поліцією на неповнолітню особу, чи можливо були випадки безпідставного затримання або звинувачення у вчиненні проступку/злочину*. Усі відповіді, що свідчать на користь порушення права на презумпцію невинуватості та свідчать про протиправні дії поліції

повинні бути проаналізовані та зафіксовані в заяві до юриста, що є додатком до даної інструкції.

Приклади уточнюючих запитань, які може задати соціальний працівник/психолог:

- *Чи були колись випадки, що поліція тебе затримували? Розкажи детальніше що сталося/коли/за яких обставин?*
- *Чому саме ти боїшся, що тебе в чомусь звинуватять? Чи були колись вже подібні випадки? Розкажи детальніше що сталося/коли/за яких обставин? тощо*

**** Згідно статті 62 Конституції України особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду. Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину. Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь. Аналогічні принципи були закріплені в ст.7 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Малолітні особи не несуть відповідальності за завдану ними шкоду (ст. 31 Цивільного Кодексу України), ст. 1178 ЦК передбачає, що за шкоду, заподіяну дитиною, якій не виповнилось 14 років, відповідають її батьки (всиновлювачі), опікуни, виховні установи.**

Згідно частині 2 статті 184 Кодексу про адміністративні правопорушення - вчинення неповнолітніми віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років правопорушення, відповідальність за яке передбачено цим Кодексом, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від трьох до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Питання 9. Відповіді на це питання дає розуміння чи відчуває клієнт на особі упереджене ставлення від поліції, соціальних працівників, викладачів, батьків/опікунів, що може бути проявом *стигматизації*. Обов'язково необхідно задати додаткові уточнюючі запитання і дізнатись хто саме і як ставився, в чому це проявлялось, коли в останній раз трапилось тощо. Форми та випадки таких проявів повинні бути ретельно вивчені і у випадку виявлення протиправних дій, повинні бути зафіксовані в заяві для юриста, що є додатком до даної інструкції.

Приклади уточнюючих запитань, які може задати соціальний працівник/психолог:

- *Хто саме до тебе ставився негативно? В чому проявлялось подібне ставлення? Коли в останній раз було, що до тебе погано ставились? Як часто таке траплялось? тощо.*

****Стаття 52 Конституції України.** Діти рівні у своїх правах незалежно від походження, а також від того, народжені вони у шлюбі чи поза ним. Будь-яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідуються за законом.

Стаття 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: Заборона дискримінації. Користування правами та свободами, визнаними Конвенцією, має бути забезпечене без дискримінації за будь-якою ознакою - статі, раси, кольору шкіри, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного чи соціального походження, належності до національних

Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»

Питання 10. Відповіді на це питання допоможуть зрозуміти чи є факти *дискримінації стосовно клієнта*, та яким чином вони проявляються в житті неповнолітньої дитини. Обов'язково необхідно задати додаткові питання: хто саме, в чому проявлялось, коли в останній раз було? Якщо під час бесіди були встановлені факти дискримінації, вони фіксуються для передачі юристу, згідно заяви, що є додатком до даної інструкції.

Приклади уточнюючих запитань, які може задати соціальний працівник/психолог:

- *Хто саме до тебе ставився негативно? В чому проявлялось подібне ставлення? Коли в останній раз було, що до тебе погано ставились? Як часто таке траплялось? тощо.*

** Дивись пункт 9, аналогічні норми законодавства.

Питання 11. Відповіді на це питання допоможуть зрозуміти чи є у клієнта документи, якщо так то які саме, якщо ні, то які документи необхідно відновити.

Приклади уточнюючих запитань, які може задати соціальний працівник/психолог:

- *Чи були в тебе колись документи? Якщо так, то що саме із ними і коли трапилось?*
- *Чи були спроби відновити документи? Коли була остання спроба? Чому не вдалось?тощо*

Паспорт громадянина України видається з 14 років, ідентифікаційний код видається в будь якому віці, у випадку відсутності паспорта або до досягнення 16 років видається батькам, або законному представнику/опікуну неповнолітньої особи.

Крок 2. Розказати клієнту про його права.

Після заповнення скринінгової анкети соціальний працівник має надати клієнту мінімальну інформацію щодо його прав (навіть якщо порушення прав не було виявлено). Клієнт має знати свої базові права та до кого він може звернутись у разі їх порушення. При потребі з клієнтом необхідно провести індивідуальну консультацію та/або запропонувати навчання щодо дотримання своїх прав (якщо таке проводиться в організації) та/або видати ІОМ (за наявності). Клієнту необхідно розповісти до кого він/вона можуть звернутись у разі, якщо будуть порушуватись їх права та що саме вони можуть зробити щоб відстоювати свої права.

У разі виявлення порушення прав(а) клієнта необхідно здійснити наступні кроки:

Крок 3. Заповнити заяву до юриста для подальшого супроводу кейсу/випадку.

У разі, якщо відбулось порушення права клієнта і його відновлення неможливе без допомоги юриста, необхідно передати цей випадок/кейс для подальшого юридичного супроводу. У разі, якщо необхідна допомога зовнішнього юриста із партнерської організації чи іншої установи необхідно заповнити заяву для юриста за запропонованим зразком та, за згодою клієнта та/або його батьків/опікунів, подати її разом із наявними супроводжувачими документами/доказами. В заяві необхідно детально описати ситуацію, свідків, та документи, що свідчать про факт порушення прав. В заяві для юриста зверніть увагу на документи/докази, які можуть додаватись – такі документи треба буде зберегти (зробити копію/відсканувати тощо). Ці документи (фото/відео тощо) треба буде завантажити на сайт для зберігання даних в одному файлі у вигляді архіву та обов'язково вставити посилання на цей файл в он-лайн форму на сайті *AFEW-Україна*.

Крок 4. Передати заяву юристу вашої НУО та/або партнерської НУО.

У разі якщо юрист вашої НУО не може допомогти у вирішенні справи клієнта необхідно передати заяву до партнерської організації у вашому місті. Нижче надається перелік організацій, які здійснюють правову допомогу та юридичний супровід у 4 регіонах реалізації проекту. Перелік організацій не є вичерпним та буде регулярно доповнюватись.

Список партнерських організацій в регіонах:

Полтава:

✓ ГО «ПОЛТАВСЬКА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА». Керівник проекту Микола Плужник, тел. 067-533-30-60, Mail: nikolyar@ukr.net. Юрист проекту Юлія Олексіївна, тел. 099-658-56-10, pl_yuliya@mail.ru

✓ Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області 36020, Україна, м. Полтава, вул. Європейська (Фрунзе), 37/40, факс/контактний телефон: (0532) 56-26-66, office.poltava@legalaid.gov.ua.

✓ Приймальня УГСПЛ м. Полтава, адреса: м. Полтава, вул. Котляревського, 22 Б, оф. 309, телефон: +38 (095) 686 – 90 – 17, графік прийому: вівторок – п'ятниця, з 10:00 до 17:00, poltava.dopomoga@gmail.com

Харків:

✓ Харківська правозахисна група, адреса громадської приймальні: м. Харків, вул. Іванова 27, кв.8, телефон: (057) 700-67-72 – запис на прийом. Графік прийому: первинний прийом: щодня, крім суботи і неділі з 10:00 до 18:00.

✓ Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Харківській області. Харків, площа Свободи (Держпром), 5, 6 під'їзд, 3 поверх . 0-800-213103, office.luhansk-kharkiv@legalaid.gov.ua.

Чернівці:

✓ Приймальня УГСПЛ. м. Чернівці, адреса: 58002, м. Чернівці, пл. Соборна, 1/3, графік прийому: понеділок, вівторок, четвер – з 10:00 до 17:00, перерва – з 13:00 до 14:00, телефони: (050) 519-48-23, (050) 684-66-69, (068) 590-85-06, (068) 590-84-89. Електронна пошта: dubetsn76@gmail.com.

✓ Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Харківській області. 58022, Україна, м. Чернівці, вул. Василя Аксенина, 5. (0 372) 55 31 38. <http://chernivtsi.legalaid.gov.ua>, office.chernivtsi@legalaid.gov.ua.

Кропивницькій (Кіровоград):

✓ Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Кіровоградській області. вул. Дворцова, 32/29, м. Кіровоград, 25006, Україна, (0522) 32-12-50, office.kirovohrad@legalaid.gov.ua.

✓ Громадська організація «Територія успіху» спільно з ГО «Флора». м. Кропивницький, вул. Тараса Карпи, 84, оф. 611, вівторок-четвер – з 10:00 до 17:00, 0509756917, 0994961989, teritoriy@i.ua

Крок 5. Заповнити он-лайн форму на сайті AFEW-Україна.

Он-лайн форма реєстрації випадків порушення прав ПГР заповнюється представником клієнта он-лайн на сайті AFEW-Україна тільки у випадку виявленого порушення/порушень прав(а) клієнта.

Для того, щоб заповнити он-лайн форму, зайдіть у розділ «Моніторинг прав» на сайті www.afew.org.ua. Заповніть он-лайн «Форму реєстрації випадків порушення прав ПГР».

Під час заповнення форми звернуть увагу, що якщо було виявлено порушення більше одного права клієнта необхідно заповнити всю інформацію щодо кожного порушеного права окремо у додаткових розділах. Якщо було порушено одне право клієнта у наступних розділах необхідно натиснути «Далее» та «Отправить».

Також, за наявності документів/доказів порушення прав(а) клієнта необхідно завантажити всі документи, що підтверджують факт порушення прав, та додати посилання на завантажені документи в кінці форми. Будь ласка завантажуйте документи одним файлом в архіві. Один файл/архів має відповідати одному порушеному праву клієнта.

Крок 6. Відслідковувати вирішення проблем щодо кожного оформленого за алгоритмом кейсу/випадку порушення прав(а) клієнта.